ACTA POLONIAE HISTORICA

XXX

WARSZAWA

1974

NOS AUTEURS

JERZY W. BOREJSZA (*né en 1925*) — *professeur agrégé*; Institut d'Histoire de l'Université de Varsovie; spécialisation: histoire sociale et politique moderne et contemporaine (XIXe et XXe siècles).

JÓZEF CHLEBOWCZYK (*né en 1924*) — *professeur*; vice-recteur chargé de la filiale de l'Université de Katowice à Cieszyn; spécialisation: histoire sociale et politique moderne et contemporaine (XVIIIe - XXe siècles), plus particulièrement histoire des problèmes nationaux.

ALEKSANDER GIEYSZTOR (*né en 1916*) — *professeur*; membre de l'Académie Polonaise des Sciences, directeur de l'Institut d'Histoire de l'Université de Varsovie, membre du Bureau du Comité International des Sciences Historiques; spécialisation: histoire du Moyen Age et sciences auxiliaires de l'histoire médiévale.

LEON GROSFELD (*né en 1911*) — *professeur*; Institut d'Histoire de l'Académie Polonaise des Sciences (Varsovie); spécialisation: histoire politique de la Pologne au XXe siècle.

TADEUSZ GRUDZIŃSKI (*né en 1924*) — *professeur*; Institut d'Histoire et de l'Archivistique de l'Université de Toruń; spécialisation: histoire du Moyen Age.

LUDWIK HASS (*né en 1920*) — *docteur*; collaborateur de l'Institut d'Histoire de l'Académie Polonaise des Sciences (Varsovie); spécialisation: histoire des structures et des mouvements sociaux ainsi que l'histoire des idéologies politiques (XIXe et XXe siècles).

JERZY MICHALSKI (*né en 1924*) — *professeur*; Institut d'Histoire de l'Académie Polonaise des Sciences (Varsovie); spécialisation: histoire politique et diplomatique de la Pologne au XVIIIe siècle, histoire de la civilisation polonaise au Siècle des Lumières.

STANISŁAW RUSSOCKI (*né en 1930*) — *professeur agrégé*; Institut d'Histoire du Droit de l'Université de Varsovie; spécialisation: histoire des institutions socio-politiques médiévales.

WIESŁAW ŚLADKOWSKI (*né en 1935*) — *docteur*; Institut d'Histoire de l'Université de Lublin; spécialisation: histoire politique contemporaine.

POLSKA AKADEMIA NAUK
KOMITET NAUK HISTORYCZNYCH
INSTYTUT HISTORII

ACTA POLONIAE HISTORICA

30

WROCŁAW—WARSZAWA—KRAKÓW—GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IM. OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
1974

INSTYTUT HISTORII PAN
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 Warszawa
Adresse télégraphique: HISTORIOPAN

REDAKTORZY WYDAWNICTWA

Anna Heliasz, Izabella Rodzik

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk.
Wrocław, Oddział w Warszawie 1974 r.
Nakład 630 egzemplarzy. Format A-5.
Objętość: 22,1 ark. wyd.; 19,25 ark. druk. A-1.
Papier: druk. sat., III kl., 80 g., format: 61×86.
Oddano do składania: 9.III.1974 r.
Podpisano do druku w grudniu 1974 r.
Wydrukowano w grudniu 1974 r.
Drukarnia im. Rewolucji Październikowej.
Warszawa, ul. Mińska 65.
Nr zam. 463/74. W-98. Cena 45,— zł.

SOMMAIRE

ÉTUDES

ESSAIS

MATÉRIAUX

RECHERCHE HISTORIQUE. COURANTS ET STRUCTURES

COMPTES RENDUS

VIE SCIENTIFIQUE

ACTA POLONIAE HISTORICA

T. XXVI, 1972, Ossolineum, 274 pages — Prix $4,5

ÉTUDES

Jerzy Kowecki, Les transformations de la structure sociale en Pologne au XVIIIe siècle: la noblesse et la bourgeoisie

Władysław Zajewski, Gdańsk — objet de la rivalité des puissances au temps de Napoléon

Wiesław Balcerak, The Disintegration of the Versailles System in Central-Eastern Europe (1919 - 1933)

Henryk Zieliński, The Social and Political Background of the Silesian Uprisings

PROBLÈMES D'HISTOIRE D'HISTORIOGAPHIE

Krzysztof Pomian, Les historiens et les archives dans la France du XVIIe siècle

Marian H. Serejski, « L'école historique de Cracovie » et l'historiographie européenne

Andrzej Feliks Grabski, The Warsaw School of History

DISCUSSIONS

Stanisław Russocki, Le rôle de la « fidelitas » et du « beneficium » dans la formation des États slaves

RAPPORTS

Jadwiga Karwasińska, Sur l'élargissement de la base documentaire de l'histoire du Moyen Age en Pologne

NOTES CRITIQUES — COMPTES RENDUS

T. XXVII, 1973, Ossolineum, 268 pages — Prix $4,5

ÉTUDES

Henryk Barycz, Les premiers contacts de Jan Łasicki avec la culture occidentale (1556 - 1561)

RECHERCHES ET PROBLÈMES

RAPPORTS

COMPTES RENDUS — NOTES ANALITIQUES — VIE SCIENTIFIQUE

T. XXVIII, 1973, Ossolineum, 254 pages **Prix $4,5**

ÉTUDES

ESSAIS

NOUVELLES MÉTHODES

Andrzej Wyrobisz, Les sources et les méthodes archéologiques dans les recherches sur l'histoire du bas Moyen Age et des temps modernes en Pologne

TRAVAUX EN COURS

Karol Górski, On the Biography of Lucas Watzenrode

Jerzy Dowiat, Bronisław Geremek, Tadeusz Lalik, Stanisław Trawkowski, Die Kulturgeschichte des mittelalterlichen Polens. Voraussetzungen der Darstellung

ÉTAT DE RECHERCHES

Władysław Czapliński, Der Kampf um das *Dominium maris Baltici* und die baltische Politik Polens im XVII. Jahrhundert

Zbigniew Landau, Review of Works on the Economic History of the Second Republic Published in the Years 1962 - 1971

DISCUSSIONS

Zbigniew Stankiewicz, Some Remarks on the Typology of Transition from Feudalism to Capitalism in Agriculture

Jan Zamojski, La guerre de l'ombre

COMPTES RENDUS — NOTES — VIE SCIENTIFIQUE

T. XXIX, 1974, Ossolineum, 268 pages — Prix $4,5

ÉTUDES

Benedykt Zientara, Foreigners in Poland in the 10th - 15th Centuries: Their Role in the Opinion of Polish Medieval Community

Jakub Sawicki, Ein unbekanntes Konkordat? (Ein Beitrag zur Geschichte der Beziehungen zwischen Staat und Kirche in Polen zur Zeit der Reformation)

Michał Tymowski, La ville et la campagne au Soudan Occidental du XIVe au XVIe s. (problème des rapports économiques)

Krzysztof Gawlikowski, The Chinese War-Lord System of the 1920s. Its Origin and Transformations

NOUVELLES MÉTHODES

MATÉRIAUX

RECHERCHE HISTORIQUE: COURANTS ET STRUCTURES

DISCUSSION

COMPTES RENDUS — NOTES — VIE SCIENTIFIQUE — CHRONIQUE

ANNALES

ÉCONOMIES — SOCIÉTÉS — CIVILISATIONS

Revue bimestrielle fondée en 1929 par Lucien FEBVRE et Marc BLOCH
publiée avec le concours du Centre National de la Recherche Scientifique
et de la VIe Section de l'École Pratique des Hautes Études

29e ANNÉE — N° 5 SEPTEMBRE-OCTOBRE 1974

LES DOMAINES DE L'HISTOIRE

INTER-SCIENCES

HÉRÉSIE, RELIGION ET MENTALITÉS

RÉDACTION: 54, Boulevard Raspail, 75006 Paris

ADMINISTRATION: Librairie Armand COLIN, 103, Boulevard Saint-Michel, 75005 Paris. Comptes chèques postaux: Paris, n° 21 335-25

ABONNEMENTS: France et Pays de la communauté: 90 F. — Étranger: 100 F.

Le numéro: 18 F — Numéros spéciaux: 36 F.

ACTA POLONIAE HISTORICA

Pour commande à l'étranger s'adresser à la Centrale du Commerce Extérieur « ARS POLONA-RUCH », 00-068 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7 Bank Handlowy S.A. Warszawa konto nr 1595-006-000-00710.
Le numéro $ 4,5

WARUNKI PRENUMERATY

Cena prenumeraty rocznej 90.— zł
Cena prenumeraty półrocznej 45.— zł

Instytucje państwowe i społeczne, zakłady pracy, szkoły — mające siedzibę w miastach wojewódzkich i powiatowych, mogą zamawiać prenumeratę za pośrednictwem miejscowych Oddziałów i Delegatur RSW „Prasa-Książka-Ruch" lub bezpośrednio w Centrali Kolportażu RSW „Prasa-Książka-Ruch" 00-958 Warszawa, ul. Towarowa 28, konto PKO nr 1-6-100020, w terminie do dnia 25 listopada na rok następny.

Instytucje państwowe i społeczne, zakłady pracy, szkoły — mające siedzibę w miejscowościach, w których nie ma Oddziałów RSW „Prasa-Książka-Ruch", winny opłacać prenumeratę w terenowo właściwych urzędach pocztowych.

Prenumeratę krajową dla czytelników indywidualnych przyjmują urzędy pocztowe, listonosze i bezpośrednio Centrala Kolportażu RSW „Prasa-Książka-Ruch" 00-958 Warszawa, ul. Towarowa 28, konto PKO nr 1-6-100020, w terminie do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa od prenumeraty krajowej, przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych RSW „Prasa-Książka-Ruch" 00-840 Warszawa, ul. Wronia 23, konto PKO nr 1-6-100024.

Sprzedaż numerów bieżących i uprzednich

Instytucje państwowe i społeczne, szkoły, zakłady pracy oraz czytelnicy indywidualni mogą nabywać tę publikację:

— w Księgarni Ośrodka Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN; sprzedaż gotówkowa i wysyłkowa, pojedynczych numerów i w kontynuacji: płatność gotówką, przelewem lub za zaliczeniem pocztowym. Adres: ORPAN 00-901 Warszawa, Pałac Kultury i Nauki, konto PKO nr 1-6-1000312
— w Księgarni „Ossolineum" 50-106 Wrocław, Rynek 8
— w Głównej Księgarni Naukowej 00-068 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7
— w Księgarni Naukowej 31-118 Kraków, ul. Podwale 6.

Prenumeratorzy mieszkający za granicą mogą zamawiać

ACTA POLONIAE HISTORICA

za pośrednictwem Centrali Handlu Zagranicznego „Ars Polona-Ruch" 00-068 Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 7 Bank Handlowy S.A. Warszawa konto nr 1595-006-000-00710.

Indeks 35263

Cena: 45 zł

Index 35263

A PARAÎTRE DANS LE XXXIe VOLUME:

Jerzy Topolski
Creative Processes of the Formation of Socialist Society in Poland

Stefan Olszowski
The Foreign Policy of Polish Peoples Republic (1944 - 1974)

Janusz W. Gołębiowski
General Regularities and Specific Features of the Building of Socialism in Poland (1944 - 1948)

Andrzej Murzynowski, Jan Rezler
Les codifications du droit judiciaire en Pologne populaire

Stefan Żółkiewski
Sur l'exemple de l'hebdomadaire « Kuźnica »